

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K problematice tzv. „rychlého“ předběžného opatření

Občanský zákoník jako hmotněprávní předpis upravuje ve svém ust. § 924 úpravu předběžného opatření v situaci, kdy se dítě ocitne ve stavu nedostatku řádné péče bez ohledu na to, zda tu je či není osoba, která má právo o dítě pečovat, anebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jeho jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo byl-li narušen. Za splnění tohoto předpokladu soud upraví předběžně poměry dítěte a to na nezbytně nutnou dobu. Procesní předpis k tomuto ustanovení, kterým je zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, přejímá výše uvedenou formulaci občanského zákoníku v ust. § 452, kterou doplňuje tak, že dítě bude pro příště umístěno ve vhodném prostředí, které v usnesení označí.

Do 31. 12. 2013 neurčitý pojem „vhodné prostředí“ je nyní včleněn přímo do zákona. Tímto vhodným prostředím se dle dikce zákona rozumí *„výchovné prostředí u osoby nebo zařízení způsobilého zajistit nezletilému řádnou péči s ohledem na jeho fyzický a duševní stav, jakož i rozumovou vyspělost a umožnit realizaci případných jiných opatření stanovených předběžným opatřením. Předběžným opatřením lze svěřit dítě i do pěstounské péče na přechodnou dobu, po kterou rodič nemůže dítě ze závažných důvodů vychovávat, nebo po jejímž uplynutí lze dítě svěřit do péče před osvojením, dát souhlas rodiče s osvojením či rozhodnout o tom, že není třeba souhlasu rodiče k osvojení.“*[1]

Jediným, kdo může být navrhovatelem tohoto „rychlého“ předběžného opatření, je orgán sociálně-právní ochrany dětí.[2] V případě, pokud by podal návrh na nařízení tohoto typu předběžného opatření osoba, která není oprávněná k jeho podání, soud zřejmě návrh hned nezamítne, avšak zkoumá, zda je důvod pro zahájení klasického[3] předběžného opatření dle občanského soudního řádu.[4] Po podání návrhu oprávněnou osobou soud musí rozhodnout usnesením do 24 hodin od podání návrhu. Tato krátká lhůta jen zdůrazňuje akutní povahu nutnosti upravit narušené poměry. Usnesení je také vykonatelné ihned dnem jeho vydání a závazné *erga omnes*.

Trvání předběžného opatření je zákonem stanoveno na dobu 1 měsíce. Pokud však trvají důvody, pro které bylo předběžné opatření nařízeno, lze tuto lhůtu opakovaně prodloužit. Neměla by však přesáhnout dobu 6 měsíců. Avšak ani lhůta 6 měsíců není absolutní. Tuto lhůtu lze dále prodloužit, pokud nebylo možno ukončit dokazování ve věci samé.[5]

Jiná pravidla co se týče lhůt, platí pro umístění dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu. Pokud dítě bylo svěřeno pěstounům, je soud povinen nejméně jednou za 3 měsíce přezkoumat, zda důvody, pro které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče, stále trvají.[6] Dle ustanovení § 27a odst. 9 zák. č. [359/1999](#) Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, může pěstounská péče na přechodnou dobu trvat nejdéle 1 rok. Pokud soud zjistí, že se nezletilé dítě nachází v pěstounské péči déle než tuto dobu, z úřední povinnosti zahájí řízení o péči a výživu nezletilého dítěte.

Na závěr článku se zmíním o další zvláštnosti, kterou se institut předběžného opatření vyznačuje. Jedná se o zvláštní případ autoremedury. Dle ust. § 464 ZŘS *„usnesení o předběžné úpravě poměrů dítěte může k odvolání změnit přímo soud prvního stupně, pokud odvolání v celém rozsahu vyhoví.“* Tento postup má zajistit rychlejší napravení nesprávného rozhodnutí, než je jeho přezkum v rámci

řízení před odvolacím soudem.[7]

Mgr. Markéta Cibienová

e-mail: m.cibienova@seznam.cz

[1] Ust. § 452 odst. 2 zákona č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 10. 9. 2016]. (Dále jen „ZŘS“).

[2] Ust. § 454 odst. 1 ZŘS.

[3] K tomuto viz Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 5. 2001, sp. zn. 26 Co 228/2001 dle kterého: „Zjistí-li soud v průběhu řízení o předběžném opatření podle § 76a OSŘ, že okolnosti případu sice nasvědčují potřebě zatímní úpravy poměrů nezletilého dítěte, avšak podmínky uvedené v § 76a OSŘ nejsou splněny, může nařídit předběžné opatření uložením povinnosti podle § 76 odst. 1 OSŘ. V takovém případě však zároveň se zamítnutím návrhu na vydání předběžného opatření dle § 76a OSŘ musí zahájit z úřední povinnosti řízení o předběžném opatření ve smyslu § 74 OSŘ a neopomene učinit nutná opatření k zajištění řádného zastoupení nezletilého dítěte“.

[4] HRUŠÁKOVÁ, Milana a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975), 1. Vydání. V Praze: C.H. Beck, 2014, s. 907.

[5] Tamtéž s. 915.

[6] HRUŠÁKOVÁ, Milana a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975), 1. Vydání. V Praze: C.H. Beck, 2014, s. 904.

[7] Tamtéž s. 920.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamacie vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel x společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)

- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)